

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. juli 2011
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1759
Dok.: CCN40242

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1073 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 23. juni 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1073 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Under henvisning til det niveau for tortgodtgørelse, der var udfaldet i den såkaldte Brønderslev-sag, bedes ministeren redegøre for, om det vil være relevant med egentlig lovregulering af beløbsniveauet for at sikre intentionen om, at godtgørelsesniveauet i de særligt grove sager forhøjes betydeligt.”

Svar:

1. Efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, skal den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, betale den forurettede godtgørelse for tort.

Ved begrebet ”tort” forstås en krænkelse af en persons selv- og æresfølelse, det vil sige den pågældendes opfattelse af eget værd og omdømme. I praksis ydes der navnlig tortgodtgørelse efter erstatningsansvarsloven for ærekrænkelser mv., frihedsberøvelse og sædelighedsforbrydelser. Tortgodtgørelse udmåles under hensyn til krænkelsens grovhed, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt.

2. Efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, skal det ved fastsættelsen af tortgodtgørelse efter stk. 1 tillægges vægt, at krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret en overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 23 (forbrydelser i familieforhold) eller 24 (forbrydelser mod kønssædeligheden).

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 463 af 7. juni 2001, der trådte i kraft den 1. juli 2002. Loven tog bl.a. sigte på at fordoble det hidtidige godtgørelsesniveau i sædelighedssager mv.

Efter forarbejderne forudsættes det, at der i ”normaltilfælde” af voldtægt ydes en godtgørelse på ca. 60.000 kr., mens godtgørelsen i meget grove tilfælde kan stige til 70.000 kr., og i ganske særlige tilfælde – f.eks. hvis voldtægten er begået af flere i forening – 80.000-90.000 kr. Ved forsøg på voldtægt forudsættes en godtgørelse på 30.000-40.000 kr. bl.a. afhængigt af, hvor langt gerningsmanden er kommet i sit forsøg på at tiltvinge sig samleje med offeret samt forholdets grovhed i øvrigt. Ved incest med mindreårige bør tortgodtgørelsen udmåles til mindst 20.000 kr., efter omstændighederne dog til et noget højere beløb. Der henvises herom i øvrigt til pkt. 4.1.9. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 143, der blev fremsat for Folketinget den 10. januar 2001.

3. Selv om der ikke er lidt tort, skal efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3, den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en anden, betale den forurettede en godtgørelse, såfremt krænkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret et særligt groft angreb mod en andens person eller frihed.

Bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3, blev indsat i ved lov nr. 349 af 23. maj 1997, der trådte i kraft den 1. juni 1997. Om baggrunden for bestemmelsen fremgår af forarbejderne bl.a., at der havde været rejst kritik af den begrænsede adgang til at yde torterstatning efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, og at der med bestemmelsen i stk. 3 blev tilvejebragt en begrænset øget mulighed for at tilkende godtgørelse for ikke-økonomisk skade ved særlig grove forbrydelser, jf. pkt. 4.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 144, der blev fremsat for Folketinget den 22. januar 1997.

Om anvendelsesområdet for erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3, fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslag nr. L 144 bl.a., at bestemmelsens kerneområde er straffelovsovertrædelser i form af særligt grov vold eller frihedsberøvelse. Bestemmelsen kan således omfatte forbrydelser, hvor vold indgår i gerningsindholdet, herunder både forhold, der udelukkende består i vold, og f.eks. røveri, voldtægt og drabsforsøg. Godtgørelsens størrelse forudsættes ifølge forarbejderne som udgangspunkt at ligge i størrelsesordenen 10.000 kr.

Efter retspraksis ligger godtgørelsesniveauet fra 10.000 kr. til 25.000 kr.

4. Erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1-3, indeholder ikke en angivelse af godtgørelsesniveauet i selve lovtæksten. Godtgørelsesniveauet efter stk. 1-3 er fastlagt ved retspraksis, idet forarbejderne til stk. 2 og 3 dog indeholder en angivelse af, hvad godtgørelsesniveauet som udgangspunkt forudsættes at være, jf. pkt. 2 og 3 ovenfor.

Efter min opfattelse bør erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1-3, ikke indeholde en præcis angivelse af størrelsen af den godtgørelse, som skal tilkendes efter de enkelte bestemmelser. Det skyldes, at godtgørelse efter stk. 1-3 tilkendes i *mange* forskelligartede tilfælde, hvor godtgørelsens størrelse bør afhænge af bl.a. krænkelsens grovhed, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt. Denne vurdering bør efter min opfattelse foretages af domstolene.

Som jeg tilkendegav den 24. juni 2011 under 3. behandlingen af lovforslag nr. L 209 om ændring af straffeloven (Skærpede straffe for hjemmerøveri og organiseret indbrudskriminalitet), vil jeg efter sommerferien indkalde Folketingets partiers retsordførere med henblik på en drøftelse af de nuværende godtgørelsesniveauer.